

УДК: 336.016

Білявський В.М., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності підприємств
Національний авіаційний університет
Дацюк В.Г., оптимізатор пошукових систем (SEO) у Govitall
(м. Київ, Україна)

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація: в сучасних умовах господарювання перед підприємствами постають проблеми підвищення конкурентоспроможності. Впровадження інновацій потребує залучення додаткових ресурсів. Тому, виникає потреба у залученні інвестицій за допомогою розробки організаційно-економічного механізму управління інноваційно-інвестиційними процесами.

Ключові слова: інновації, інвестиції, інвестиційний проєкт, інноваційно-інвестиційні процеси.

Для побудови організаційно-економічного механізму управління інноваційно-інвестиційними процесами необхідно визначити послідовність дій, виділити точки прийняття інноваційно-інвестиційних управлінських рішень і розробити систему критеріїв їх оптимізації.

У запропонованій структурі слід виділити такі основні блоки, як:

- формування оптимального інвестиційного портфелю;
- вибір інвестиційного проєкту;
- проведення розрахунку грошових потоків інвестиційного проєкту.

Дослідження розпочинається з проведення комплексного аналізу внутрішнього і зовнішнього середовища суб'єкта господарської діяльності, визначення його імовірнісних можливостей і загроз подальшого розвитку, а також оцінка його сильних і слабких сторін. Наразі, аналіз внутрішнього середовища здійснюється не тільки з метою попереднього формування напрямів і стратегії розвитку, але й з тим, щоб виділити «...обмежувальні чинники, які необхідно врахувати при прийнятті інвестиційного управлінського рішення» [1, с.130]. Наприклад, для торговельного підприємства серед подібних обмежень

можна виділити «...мінімальну ціну реалізації, яка залежить від закупівельної ціни; максимальну суму реалізації, яка визначається попитом; максимальний обсяг продажів, що залежить від ємності ринку, його насиченості та конкурентної позиції компанії» [2, с.117–118].

Наступним етапом, вищезазначеного механізму управління, йде постановка мети інноваційно-інвестиційних процесів. Безумовно, основною метою будь якого підприємства є максимізація прибутку. Однак, для звуження спектру його діяльності, вона має бути конкретизована відповідно до обраної стратегії. Серед основних цілей підприємств можна виділити: розширення частки ринку, максимізацію прибутковості, формування лояльності покупців тощо. Основна ж мета має бути структурована таким чином, щоб ні одна з її важливих складових не була проігнорована.

Необхідно відзначити, що після вибору основної мети, слід формувати декілька альтернативних способів досягнення поставленої мети. Якщо ж її досягнення потребує реалізації декількох відносно самостійних проектів, то їх доцільно об'єднати у портфель інвестиційних проектів [3]. Альтернативні методи досягнення мети формують мережу варіантів інвестиційних портфельів підприємства. Наступним кроком імплементації вищезазначеного механізму є реалізація наступних блоків дослідження, а саме: розрахунок грошових потоків за інвестиційними проектами, оцінка їх ефективності, прийняття інвестиційного рішення щодо розглянутих проектів або відмову від їх реалізації.

Варто зауважити, що після відбору слід формувати портфель інвестиційних проектів і їх подальшу оптимізацію. Якщо даний портфель не відповідає обмеженням щодо цієї умови, то менеджменту підприємства слід повернутися до формування нових альтернативних проектів.

Як наслідок, після закінчення оптимізації здійснюється реалізація окремих проектів та проводиться їх контролінг. В процесі реалізації останнього необхідно регулярно відслідковувати «...зміни у внутрішньому і зовнішньому середовищі, порівнювати їх з параметрами проекту, при необхідності, скореговувати план

управління проектом та оцінити доцільність його реалізації» [4, с.40–43].

Завершальним етапом механізму управління інноваційно-інвестиційними процесами є обробка інформації, що стосується проекту, особливостей його реалізації, формування висновків і передачею інформації у банк даних за проектами. В майбутньому ця інформація може бути використана при реалізації аналогічних інноваційно-інвестиційних програм.

Таким чином, використання запропонованого організаційно-економічного механізму управління інноваційно-інвестиційними процесами сприятиме мінімізації помилок, які виникають при прийнятті інвестиційних управлінських рішень. Наслідком цього стане підвищення ефективності інноваційно-інвестиційних процесів на підприємствах.

Список використаних джерел:

1. Білявський В.М., Шепута М.М. Конкурентоспроможність підприємства як фактор підвищення його інвестиційної привабливості. *Інноваційна економіка*. 2017. № 11–12 (72). С. 129–134.
2. Стадник В.В., Йохна М.А. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2006. 463с.
3. Білявський В.М., Шепута М.М. Реалізація інноваційних проектів як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Сталий розвиток економіки*. 1'2018. № 38. С. 131–140.
4. Яненкова І.Г. Організаційно-управлінські ресурси інноваційного розвитку економіки: методологія та практика : монографія. Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2012. 380с.